

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 140/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2008 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka o návrhu PhDr. P. R., S., zastúpeného advokátom JUDr. Š. K., K., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/22/07-K z 19. septembra 2007 takto

r o z h o d o l :

Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/22/07-K z 19. septembra 2007 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 31. decembra 2007 doručený návrh PhDr. P. R., S.(ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Š. K., K., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/22/07-K z 19. septembra 2007 (ďalej len „namietané rozhodnutie“), za účasti výboru.

Z návrhu vyplýva, že namietaným rozhodnutím uložil výbor navrhovateľovi pokutu, pretože porušil povinnosť ustanovenú v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“), v sume 258 750 Sk.

Navrhovateľ vo svojom návrhu namietal, že predmetné konanie bolo poznačené vadami, pretože „o konaní vo výbore národnej rady nebol vyrozumený“, a taktiež, že sa na neho podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu mohlo hľadieť ako na verejného funkcionára len do 24. augusta 2006.

Vo svojej argumentácii poukázal na skutočnosť, že vo výroku namietaného rozhodnutia je v rámci jeho osobných údajov uvedená adresa „B.“, avšak adresa jeho trvalého pobytu je „S.“. V odôvodnení namietaného rozhodnutia výbor uviedol, že „k návrhu na začatie konania sa navrhovateľ nevyjadril, hoci bol o to opakovane požiadany doporučenými listami“. Podľa navrhovateľa výbor mu návrh na začatie predmetného konania nedoručil, a preto sa k nemu nemal možnosť vyjadriť.

Navrhovateľ funkciu ministra hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „minister hospodárstva“) vykonával len do 24. augusta 2005. Podľa názoru navrhovateľa v súlade s čl. 3 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorý ustanovuje lehotu, počas ktorej sa považuje bývalý funkcionár za verejného funkcionára v súvislosti s povinnosťami podľa čl. 8 ústavného zákona na obdobie jedného roka, ho možno považovať za verejného funkcionára len do 24. augusta 2006. Z uvedeného navrhovateľ vyvodil záver, podľa ktorého „nemohol byť považovaný po 24. augusta 2006 za verejného funkcionára a teda mu žiadna takáto povinnosť vzniknúť nemohla...“, a preto „konštatovanie, že ako verejný funkcionár nesplnil povinnosť, ktorú mal splniť v období medzi 24. augustom 2006 a 24. septembrom 2006 nie je pravdivé“.

Vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu navrhovateľ ďalej uviedol: „Pokiaľ ide o rozhodnutie výboru národnej rady sp. zn. VP/22/07-K, toto by malo byť podľa všetkého

prijaté 19. septembra 2007 a schválené v tom istom čase uznesením výboru národnej rady. Avšak rozhodnutie sp. zn. VP/22/07-K je v závere datované k 28. novembru 2007. Pokiaľ by bolo najprv prijaté uznesenie (teda 19. septembra 2007) a až po ňom by sa rozhodlo (28. novembra 2007), nemohlo by byť takéto rozhodnutie prijaté vôbec.“

Z uvedených dôvodov navrhovateľ ústavný súd požiadal, aby namietané rozhodnutie výboru zrušil a zaviazal ho zaplatiť mu náhradu trov jeho právneho zastúpenia.

K návrhu navrhovateľa sa vyjadril výbor prostredníctvom svojho predsedu podaním z 2. apríla 2008, v ktorom vyslovil nesúhlas s tvrdeniami navrhovateľa a okrem iného uviedol: *«Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií v predmetnej veci rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu a vecne správne a to z týchto dôvodov:*

a) K výhrade o nesprávnosti adresy verejného funkcionára v napadnutom rozhodnutí uvádzame že výbor pri spracovaní rozhodnutia vychádzal z údajov, ktoré zaslal verejný funkcionár výboru pri podaní oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona v roku 2005 a 2006, kde uvádzal adresu B. O tom, že je to správna adresa sa výbor uistil i tým, že uznesenie o začatí konania z 29. 1. 2007 bolo poštou Bratislava 48 vrátené s tým, že „adresát ju neprevzal v odbernej lehote“. Z tohto dôvodu výbor nemal pochybnosti o jej správnosti. Je potrebné uviesť, že výbor sa pokúšal doručiť výzvu na vyjadrenie i na adresu B., ktorú mal výbor v evidencii, a aj táto bola poštou vrátená s tým, že verejný funkcionár ju tiež neprevzal v odbernej lehote. Zdôrazňujeme fakt, že ústavný zákon neukladá výboru vykonávať opakované doručovanie a ako i fakt, že verejný funkcionár nakoniec mal trvalé bydlisko v inom meste.

b) V súvislosti s tvrdením, že menovaný už po uplynutí roku od ukončenia výkonu verejnej funkcie podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona nebol verejným funkcionárom a preto nemal povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona konštatujeme, že ide o účelovú obranu bez právneho základu. Je totiž absurdné tvrdiť, že ak verejný funkcionár v kontexte čl. 3 ods. 1 ústavného zákona po uplynutí roku od zániku verejnej funkcie nie je verejným funkcionárom, nemá povinnosť podať oznámenie do 30 dní od uplynutia jedného roka od skončenia výkonu tejto funkcie, hoci ústavný zákon v čl. 8 ods. 5 túto povinnosť

naopak ustanovuje. Pri takomto výklade čl. 3 ods. 1 ústavného zákona by nebola nikdy naplnená povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, ak sa podáva až po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia verejnej funkcie a to v lehote 30 dní, ktorej začiatok sa počíta až po uplynutí tohto jedného roka.

Ústavný zákona nemá lehoty, ktoré by neumožňovali začať konanie za porušenie povinnosti podľa čl. 7 a čl. 8, a ak ide o lehoty poriadkové (čl. 9 ods. 5 ústavného zákona). S jej uplynutím sa však nespája zánik zodpovednosti verejného funkcionára za nesplnenie povinnosti uvedených v tomto ústavnom zákone.

Výbor má za to, že rozhodol po úplnom zistení skutkového stavu keď zistil, že verejný funkcionár nepodal oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona do 1 roka a 30 dní od skončenia výkonu verejnej funkcie (24. 9. 2006). Výbor cestou Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky si overil, či verejný funkcionár spĺňa aj druhú podmienku (rozhodovanie o veciach uvedených v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona a nemal pochybovať o tom, že ide o verejného funkcionára, ktorý má takúto povinnosť, čo verejný funkcionár vo svojom vyjadrení ani nespomenul a nespochybňoval...

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky návrh navrhovateľa podľa čl. 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jeho zjavnú neopodstatnenosť a v prípade, že návrh prijme na ďalšie konanie, aby predmetné napadnuté rozhodnutie výboru Národnej rady Slovenskej republiky potvrdil a nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania.»

II.

Z obsahu návrhu vrátane jeho príloh, z vyjadrenia výboru, ako aj z obsahu spisového materiálu v predmetnej veci ústavný súd zistil, že uznesením č. 200 z 29. januára 2007 výbor začal konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 ods. 2 písm. 2 a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu proti navrhovateľovi ako bývalému ministrovi hospodárstva pre porušenie povinnosti podať oznámenie verejného funkcionára po skončení výkonu verejnej funkcie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona v lehote 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie (uvedené oznámenie mal navrhovateľ podať do 24. septembra 2006, t. j. po

uplynutí lehoty jedného roka a 30 dní od jeho odvolania prezidentom Slovenskej republiky z funkcie ministra hospodárstva 24. augusta 2005).

Výbor zaslal navrhovateľovi oznámenie o začatí uvedeného konania zo 7. februára 2007 na adresy: ..., B., a..., B. V predmetnom oznámení výbor súčasne navrhovateľa požiadal, aby mu zaslal vyjadrenie k uzneseniu č. 200 z 29. januára 2007 v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Uvedené písomnosti boli výboru poštou vrátené späť (9. februára 2007 a 6. marca 2007) s poznámkou „*adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote*“.

Nadväzne na to výbor na svojej 11. schôdzi uznesením č. 417 z 19. septembra 2007 v konaní proti navrhovateľovi sp. zn. VP/22/07-K konštatoval, že navrhovateľ ako verejný funkcionár - bývalý minister hospodárstva - porušil povinnosť ustanovenú v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tým, že nepodal písomné oznámenie výboru v lehote ustanovenej v tomto článku, za čo mu uložil pokutu v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára.

Na základe poverenia (časť D) uznesenia výboru č. 417 z 19. septembra 2007 bol predseda výboru poverený prípravou, vyhotovením a doručením písomného rozhodnutia podľa časti A až C tohto uznesenia.

Následne bolo predsedom výboru vyhotovené rozhodnutie výboru sp. zn. VP/22/07-K z 19. septembra 2007, ktorým bola navrhovateľovi v dôsledku porušenia povinnosti vyplývajúcej mu z čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu uložená podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona pokuta v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára, a to v sume 258 750 Sk.

Predmetné rozhodnutie sp. zn. VP/22/07-K z 19. septembra 2007 bolo navrhovateľovi riadne doručené 7. decembra 2007 na adresu..., B.

III.

Podľa relevantnej časti čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je povinný do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie,

a) u ktorých osôb bol zamestnaný v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,

b) v ktorej právnickej osobe bol členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu,

c) ktorých právnických osôb sa stal členom, akcionárom alebo spoločníkom,

d) s ktorými osobami uzatvoril zmluvy podľa odseku 1 písm. d) alebo písm. e).

Podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu začne výbor konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „konanie“) z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

Podľa čl. 9 ods. 3 druhej vety ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa konanie začína z vlastnej iniciatívy orgánu príslušného podľa odseku 1 (t. j. výboru, pozn.), konanie je začaté dňom, keď orgán podľa odseku 1 urobil prvý úkon voči verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie.

Podľa čl. 9 ods. 5 prvej vety ústavného zákona o ochrane verejného záujmu orgán podľa odseku 1 (v danom prípade výbor, pozn.) rozhodne vo veci do 60 dní odo dňa začatia konania.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie

ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára, ak verejný funkcionár poruší povinnosti podľa čl. 8.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavnému súdu v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (ďalej len „orgán“).

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde účastníkom uvedeného konania sú navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1. Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade označené rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Svoju argumentáciu navrhovateľ založil v podstate na dvoch námietkach. Podľa prvej z nich sa navrhovateľ v predmetnom konaní nemal možnosť vyjadriť, pretože uvedené konanie bolo poznačené vadou, ktorá spočívala v tom, že mu nebolo doručené oznámenie výboru o jeho začatí na adresu jeho trvalého pobytu. Druhá námietka navrhovateľa bola založená na jeho tvrdení, že po uplynutí roku od ukončenia výkonu verejnej funkcie podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu nebol verejným funkcionárom, a preto sa na neho ani nevzťahovala povinnosť ustanovená v čl. 8 ods. 5 uvedeného ústavného zákona.

Z ustanovenia § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde v spojení so štvrtou vetou čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vyplýva, že predmetom konania o preskúmaní rozhodnutia vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je iba posúdenie konania verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Tomu zodpovedá aj zákonná úprava rozhodovania ústavného súdu v tomto konaní - zrušením namietaného rozhodnutia výboru (ak senát ústavného súdu po jeho preskúmaní zistí, že konanie verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu) alebo potvrdením rozhodnutia výboru (ak po jeho

preskúmaní dospeje senát ústavného súdu k záveru, že konanie verejného funkcionára bolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v zmysle § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde v konaní o preskúmanie rozhodnutia výboru vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je námietka procesných i hmotnoprávných väd v rámci konania a rozhodnutia výboru takou otázkou, do ktorej ústavnému súdu neprislúcha zásadne ingerovať.

Nad rámec už uvedeného v súvislosti s prvou námietkou navrhovateľa, podľa ktorej mu výbor svojím postupom zabránil v predmetnom konaní vyjadriť sa, pretože mu nedoručil oznámenie o začatí tohto konania na jeho adresu trvalého pobytu, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že zo spisového materiálu v predmetnej veci je zrejmé, že ako oznámenie zo 7. februára 2007, tak aj napadnuté rozhodnutie boli výborom zasielané navrhovateľovi na rovnakú adresu (... , B.). Zásielka s oznámením zo 7. februára 2007 bola výboru vrátená späť s poznámkou adresát zásielku v odbernej lehote neprevzal. Napadnuté rozhodnutie však na tejto adrese bolo navrhovateľovi riadne doručené 7. decembra 2007.

Druhá námietka navrhovateľa predložená v jeho návrhu bola založená na tvrdení, že po uplynutí roku od ukončenia výkonu verejnej funkcie podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu nebol verejným funkcionárom, a preto sa na neho ani nevzťahovala povinnosť ustanovená v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

V čl. 8 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu sú stanovené v oblasti ochrany verejného záujmu a zamedzeniu konfliktu verejného a osobného záujmu verejných funkcionárov tzv. postzamestnanecké obmedzenia verejných funkcionárov, ktoré sa vzťahujú na verejných funkcionárov v období jedného roka od skončenia výkonu ich verejnej funkcie. Na účely kontroly uvedeného obmedzenia sa verejnému funkcionárovi po skončení výkonu verejnej funkcie ustanovuje povinnosť podať do 30 dní po uplynutí jedeného roka od skončenia výkonu tejto funkcie oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

Navrhovateľ v rámci svojej argumentácie v tomto konaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že si svoju povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona ochrane verejného záujmu splnil.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že aj po preskúmaní argumentácie navrhovateľa nezistil také právne významné skutočnosti, ktoré by mali za následok spochybnenie namietaného rozhodnutia výboru, a preto ho potvrdil.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2008